

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(Hizb-ut Tahrir Emiri Şeyh Âlim Ata İbn Halil Ebu Raşta Tarafından
Facebook Sayfası Takipçilerinin Sorularına Verilen Cevaplar Silsilesi)

Murabaha Akdinin Hükümü Hakkındaki Sorunun Cevabı

Muhammed Abdullah'a

Soru:

Esselamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berekatuh.

Şeyhimiz ve emirimiz, benim şöyle bir sorum olacak: Murabaha akdinin hükümü nedir; Murabaha caiz midir, fasit midir yoksa batıl mıdır? Kardeşlerimiz Murabaha akdi üzerinde anlaştilar, belli bir zaman sonra bunun sahih olmadığını öğrendiler. Sermayeyi ödeyen birinci taraf bir buçuk katını aldı ve şimdi akdin caiz olmadığını öğrenince geri kalan kârları da talep ediyor.

Soru şu: Kardeşler, fiillerde asıl olanın şeri hükümlerle kayıtlı olmak olduğunu bilmelerine rağmen haram ve helal açısında bu akdin mahiyeti nedir, almış olduğu para helal mi haram mı ve ana para ve fazlasını almasının ardından geri kalan kârları da talep etme hakkı var mıdır?

Bizi aydınlatır mısınız. Allah sizi en güzel hayırla mükafatlandırın.

Ebu Suheyl - Berlin

Cevap:

Ve Aleykumselam ve Rahmetullahi ve Berekatuh.

Sorunuzda geçen şeye göre Murabaha akdi olarak bahsettiğiniz husus, mal sahibinin ticaret yapması veya işletmesi için malını diğer bir tarafa vermesidir...Şayet garantili bir kâr elde etmek için verirse, bu İslam'da caiz değildir. Eğer mal sahibi, malını ticaret yapması için diğer tarafa verir ve her iki taraf kâr olması durumunda elde edecekleri kârın oranı üzerinde anlaşılırsa bu caiz olur. Eğer kâr olmazsa, her iki taraf için bir şey yoktur. Şayet ortada bir zarar söz konusu olursa, onu mal sahibi yüklenir. Çünkü emeğini ortaya diğer taraf, ticaret yaparken emeğini kaybetmiştir. Yani mal sahibi için, garantili bir kâr belirlenmez. Bilakis az önce söylediğimiz gibi olur.

Bu, İslam'da Mudarebe olarak adlandırılır.

Şirketleşme türlerinden birisi olan Mudarebe, beden ve mal ortaklığı olup şirketin, şeriatın caiz gördüğü işlerden olduğuna dair naslar vardır. Ebu Hurayra'dan rivayetle Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: **يُنَّ اللَّهُ يَقُولُ أَنَا** ثَالِثُ الشَّرِيكَيْنِ مَا لَمْ يَخُنْ أَحَدُهُمَا صَاحِبَهُ فَإِذَا خَانَ خَرَجْتُ مِنْ بَيْنَهُمَا **“Yüce Allah şöyle buyuruyor: “Biri diğerine ihanet etmediği müddetçe iki ortağın üçüncüsü Benim.**

Bunlardan biri arkadaşına ihanet ettiği zaman aralarından çıkarım.” [Ebu Davud rivayet etmiştir.] Sahabe Rıdvanullahi Aleyhim, Mudarebenin caiz olduğu üzerinde icma etmiştir. Nitekim Ömer, Ebi Şeybe'nin Musannefi'nden geçtiği üzere yetimin malını Mudarebe olarak verirdi. Mudarebedeki kâra gelince; bu, akit yapan iki tarafın şartlarına göredir. Zarar ise, malın (miktarına) göredir. Nitekim Abdurrazzak es-Sanâni'nin Musannefi'nde Ali'den Mudarebe hakkında şunu tahriç etmiştir: **“Zarar malların (miktarına), kâr üzerinde anlaştıkları şartlara göredir.”** El-Vedia, zarar anlamına gelmektedir.

Seriatta Murabaha istilâhının, iş akitlerinde değil alış ve satış hakkında geçtiği bilinmektedir. Murabahayı, mal sahibi ve Mudarib arasındaki iş akitlerinde kullananlar, şeri durumun dışında kullanmaktadırlar. Çünkü Murabaha lügatte, kâr etmek anlamına gelmektedir. Zira şöyle denilir: Eşyayı kârlı sattım veya onu kârlı aldım.

Istılahta ise: Satıcının eşyasını, maliyetinin üzerine belli bir miktar kârla satışa sunması olup bu dürüstlüğe dayalı satışlardandır. Çünkü eşyanın maliyeti hakkında bilgi vermek satıcının dürüstlüğüne bağlıdır.

Bu, şeri olarak caizdir. Çünkü satıcının satın aldığı fiyatın üzerindeki kârla yapılan bir satın almadır. Nitekim satıcı, bu eşyayı satın aldığı fiyat üzerindeki şu kârla satıyorum der, müşteriye bu fiyat bildirilir ve müşteri de kabul ederse, bu caiz olur. Çünkü bilinen bir satıştır.

Kardeşiniz

Ata İbn Halil Ebu Raşta

H. 19 Receb 1434

M. 29 Mayıs 2013

Cevaba, emirin aşağıdaki web sitesinden bağlanabilirsiniz:

<http://archive.hizb-ut-tahrir.info/arabic/index.php/HTAmeer/QAsingle/3346/>